

इत्याकार्यं स जम्बुकः सकोपमाह । मृगस्य प्रथमदर्शनदिने भवानप्यज्ञातकुलशील एवा-
सीत् । तद्वता सह कथमद्य यावदेतस्य स्नेहानुवृत्तिरुत्तरोत्तरं वर्धते ।

यत्र विद्वज्जनो नास्ति श्लाघ्यस्तत्राल्पधीरपि ।

निरस्तपादपे देश एरण्डो ऽपि दुमायते ॥

5 अन्यच्च ।

अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसास् ।

उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥

यथा चायं मृगो मम बन्धुस्तथा भवानपि । मृगो ऽब्रवीत् । किमनेनोत्तरोत्तरेण । सर्वैरेकत्र
विश्रम्भालापैः सुखमनुभवद्भिः स्वीयताम् । यतः ।

न कश्चित्कस्य चिन्मित्रं न कश्चित्कस्य चिद्विपुः ।

10

व्यवहारेण मित्राणि ज्ञायन्ते रिपवस्तथा ॥

काकेनोक्तम् । एवमस्तु । अथ प्रातः सर्वे यथाभिमतदेशं गताः । एकदा निभृतं सृगालो
ब्रूते । सखे मृग । एतस्मिन्नेव वनैकदेशे सस्यपूर्णं क्षेत्रमस्ति । तदहं त्वां तत्र नीत्वा दर्श-
यामि । तथा कृते सति मृगः प्रत्यहं तत्र गत्वा सस्यं खादति । अथ क्षेत्रपतिना तदृष्ट्वा
पाशास्तत्र नियोजिताः । अनन्तरं पुनरागतो मृगस्तत्र चरन्पाशैर्बद्धो ऽचित्तयत् । को मा-

15

मितः कालपाशादिव व्याधपाशाच्चातुं मित्रादन्यः समर्थः । अत्रात्तरे जम्बुकस्तत्रागत्योप-
स्थितो ऽचित्तयत् । फलितं तावदस्माकं कपटप्रबन्धेन । मनोरथसिद्धिरपि बाहुल्यान्मे
भविष्यति । एतस्योत्कृत्यमानस्य मांसासृगनुलिप्तान्यस्थीनि मयावश्यं प्राप्तव्यानि । स
च मृगस्तं दृष्ट्वाहसितो ब्रूते । सखे । किञ्चिद् तावन्मम बन्धनम् । सत्वरं त्रायस्य माम् ।
यतः ।

आपत्सु मित्रं ज्ञानीयाद्युद्धे प्रूरमृणे शुचिम् ।

20

भार्या क्षीणेषु वित्तेषु व्यसनेषु च बान्धवान् ॥

अपरं च ।

उत्सवे व्यसने चैव दुर्भिक्षे शत्रुसंकटे ।

राजद्वारे श्मशाने च यस्तिष्ठति स बान्धवः ॥

जम्बुकः पाशं मुहुर्मुहुर्विलोकाचित्तयत् । दृढबन्धनबद्धो ऽस्ति तावदयं मृगः । ब्रूते च ।
स्त्रायुनिर्मिताः पाशाः । तद्य भट्टारकवारे कथमेतान्दत्तैः स्पृशामि । मित्र । यदि नान्यथा

25

मन्यसे तदा प्रभाते यत्नयोच्यते तन्मया कर्तव्यम् । इत्युक्त्वा तत्समीप आत्मानमाच्छाद्य
स्थितः सः । अनन्तरं स काकः प्रदोषकाले मृगमनागतमवलोक्येतस्ततो ऽन्विष्य तथाविधं
दृष्ट्वावाच । सखे । किमेतत् । मृगेणोक्तम् । अवधीरितमुद्धवाक्यस्य फलमेतत् । तथा चो-
क्तम् ।

मुहुर्दं हितकामानां यः शृणोति न भाषितम् ।

विपत्संनिहिता तस्य स नरः शत्रुनन्दनः ॥

30

काको ब्रूते । स सृगालः क्व । मृगेणोक्तम् । मन्मांसार्थी तिष्ठत्यत्रैव । काको ब्रूते । मित्र ।
उक्तमेव मया पूर्वम् ।

अपराधो न मे ऽस्तीति नैतद्विश्वासकारणम् ।

विद्यते हि नृशंसेभ्यो भयं गुणवतामपि ॥